

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Ivonou Šubrtovou ve věci

žalobce: **Y. L.**
zastoupen Mgr. Anetou Bendovou, advokátkou
se sídlem U Soudu 388, 500 03 Hradec králové

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 3. 2018, č. j. OAM-981/ZA-ZA11-K09-2017, ve věci mezinárodní ochrany,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Shora označeným rozhodnutím žalovaného nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana dle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a §14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

II. Obsah žaloby

2. Uvedené rozhodnutí napadl žalobce včas podanou žalobou, v níž namítal, že v předcházejícím řízení o udělení mezinárodní ochrany byl zkrácen na svých právech. Napadené rozhodnutí považuje za nezákonné a nepřezkoumatelné kvůli vadám předcházejícího správního řízení. Žalovaný dle jeho názoru řádně nezjistil skutečný stav věci, řízení bylo jednostranné a neobjektivní.
3. Dále namítá, že žalovaným použité informace nejsou aktuální, z uvedeného důvodu nebyl přesně a úplně zjištěn skutečný stav věci. Uvedl, že o mezinárodní ochranu požádal kvůli reálnému nebezpečí a vážnému ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu válečného konfliktu na Ukrajině a kvůli problému s dodržováním lidských práv. Namítá, že na Ukrajině dochází k zastrasování a pronásledování odpůrců ruské a ukrajinské politiky. Minské dohody nejsou plněny ani jednou ze stran. Organizace Amnesty International zveřejnila nové informace o mučení zajatců a o vraždách, kterých se dopouštějí obě strany konfliktu na Donbasu. Bezpečnostní situace se zhoršuje. Z uvedených důvodů se na Ukrajinu nemůže vrátit, má strach o život. Navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

4. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě popřel důvodnost žaloby. Odkázal na obsah správního spisu, zejména na žádost o udělení mezinárodní ochrany, výpovědi žalobce, použité informace o zemi původu a na vlastní rozhodnutí, na jehož správnosti setrval. Uvedl, že v rámci důkazního řízení se zabýval všemi skutečnostmi, které žalobce sdělil, zjistil skutečný stav věci a opatřil si potřebné podklady pro rozhodnutí. Po provedeném řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žalobcovy žádosti o udělení mezinárodní ochrany je jeho obava, že bude mobilizován do armády a nucen bojovat v zóně antiteroristických operací na východě země, případně že bude uvězněn, pokud vojenskou službu odmítne nastoupit.
5. Odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, v němž uvedl a objektivními zprávami podložil, že probíhající konflikt na východě Ukrajiny nelze považovat za důvod pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Rovněž se podrobně zabýval možností výkonu náhradní (civilní, alternativní) vojenské služby s tím, že uvedené právo je na Ukrajině respektováno i během mobilizace. Zopakoval, že Svědkové Jehovovi (což je i případ žalobce) jsou o možnosti výkonu civilní služby celosvětově velmi dobře informováni, proto lze jen těžko přisvědčit tomu, že by žalobce jako praktikující člen uvedené náboženské společnosti o možnosti výkonu civilní služby nic nevěděl. Žalovaný uzavřel, že žalobcem uváděné potíže nelze považovat za pronásledování či za odůvodněné obavy z pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu, na podkladě opatřených informací rovněž nedospěl k závěru, že by žalobci v případě návratu do vlasti hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu. Navrhl proto, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Skutkové a právní závěry krajského soudu

6. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen "s. ř. s."). Učinil tak při jednání.
7. V přezkumném řízení soud ověřil následující rozhodné skutečnosti.

8. V žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 25. 11. 2017, doplněné dne 29. 11. 2017 a v rámci pohovoru provedeného stejného dne žalobce uvedl, že má ukrajinskou národnost i státní příslušnost, je členem církve Svědkové Jehovovi (asi dva až tři roky), svou víru mohl vykonávat svobodně bez omezení státních orgánů. Nemá žádné politické přesvědčení, pouze se v roce 2013 a 2014 zúčastnil Majdanu. Je ženatý, manželka s dcerou (nar. v roce ...) žijí na Ukrajině v Rovnu (v západní části Ukrajiny), kde naposledy žalobce rovněž žil. Uvedl, že již v roce 2016 odcestoval na polské vízum do České republiky (dále jen „ČR“), kde pobýval asi měsíc, při zpáteční cestě přes Polsko tam dostal správní vyhoštění. Na území ČR naposledy přicestoval dne 7. 9. 2017. K důvodům žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že nechce jít do armády a zabíjet. Kdyby odmítl, půjde do vězení. Ke svému životu dále uvedl, že v roce 1999 byl povolán k výkonu základní vojenské služby, kterou vykonal v trvání 18 měsíců, získal hodnost seržanta. V té době neexistovala možnost náhradní vojenské služby. V roce 2009 začal podnikat, zabýval se prodejem potravin. V roce 2014 změnil druh podnikání, které prosperovalo. Ve stejném roce prodal byt po rodičích, v němž byl přihlášený k pobytu. Chtěl se přihlásit na adresu své manželky, zákon však vyžaduje, aby se kvůli přepisu dostavil na vojenský komisariát. Když tak učinil, odebrali mu vojenskou knížku, bez níž nelze bydliště přepsat. Nakonec si i bez vojenské knížky registroval pobyt u svého kamaráda (rovněž v Rovnu), aby „zametl stopy“ před vojenským komisariátem a Pravým sektorem, který by ho mohl povolat do armády. V roce 2016 dostal předvolání na vojenský výcvik, na který nešel. Ukončil podnikání, kamarád mu zařídil polské vízum a v létě roku 2016 odjel do Prahy. Při cestě zpět přes Polsko obdržel v Polsku správní vyhoštění. Po návratu na Ukrajinu se mu asi třikrát pokusili předat povolávací rozkaz (na jaře 2017, na adrese kamaráda, kde byl registrovaný k pobytu; v srpnu 2017 a dne 13. 11. 2017, na dresu jeho ženy, kde ve skutečnosti bydlel, manželka odmítla povolávací rozkaz převzít, řekla jim, že odjel pracovat do Ruska). Uvedl, že kvůli obavám z povolání do armády si pořídil biometrický pas a v rámci bezvízového styku odcestoval do ČR. Při vycestování neměl žádné potíže. Po příjezdu do ČR (7. 9. 2017) pracoval jako brigádník na opravě kamarádova domu.
9. Odmítá nastoupit vojenskou službu, nechce zabíjet, nedovoluje mu to ani jeho víra. K možnosti alternativní vojenské služby namítl, že neexistuje, jen si může vybrat, zda nastoupí dobrovolně nebo podepíše kontrakt za úplatu (tj. na 2 – 3 roky s odměnou za vojenskou službu), což znamená nasazení do bojů na východě. Osobně se neinformoval o možnosti alternativní civilní služby, neměl potřebu, protože základní vojenskou službu již absolvoval. Informace má od známých, kteří v té službě byli, kontrakt podepsali a chtěli by ho ukončit. Žádné jiné potíže na Ukrajině neměl, kdyby tam nebyla válka a země prosperovala, vrátil by se zpět.
10. Součástí správního spisu jsou dále informace shromážděné žalovaným ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině. Konkrétně žalovaný při posouzení žádosti žalobce kromě jeho výpovědí vycházel z Informace MZV ČR č.j. 107318/2017-LPTP ze dne 3. 8. 2017 – Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, Návrat po dlouhém pobytu v zahraničí; Informace MZV ČR č.j. 107283/2019-LPTP ze dne 25. 7. 2016 – Možnost podat stížnost proti postupu příslušníků policejních orgánů či jiných orgánů státní moci; Informace OAMP Ukrajina – Situace v zemi – Politická a bezpečnostní situace, mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, vojenská služba, vnitřně přesídlené osoby, ze dne 22. 1. 2018; Informace OAMP Ukrajina – Náboženská svoboda, demografie, ochranné

- mechanismy, aktuální situace, Svědkové Jehovovi, ze dne 21. 3. 2017; Nařízení vlády Ukrajiny ze dne 10. 11. 1999 č. 2066 ohledně použití zákona Ukrajiny „O náhradní (nevojenské) službě“ – seznam náboženských organizací, jejichž věrouka nepřipouští používání zbraní; Výnosu prezidenta Ukrajiny č. 411/2016 ze dne 26. 9. 2016 „O propuštění do zálohy vojáků vojenské služby podléhajících odvodu během mobilizace...“; Zprávy Freedom House – Svoboda ve světě 2018 – Ukrajina z ledna 2018; Ukrajina – Nařízení vlády o civilní službě č. 2066, ze dne 10. 11. 1999 ve znění novely č. 313 ze dne 15. 3. 2006 včetně vyhlášky o způsobu absolvování náhradní (nevojenské služby).
11. Žalobce nevyužil možnosti ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu se s uvedenými podklady pro rozhodnutí seznámit, vyjádřit se k nim, či navrhnout doplnění podkladů
 12. Při jednání soudu zástupci účastníků odkázali na svá písemná podání a setrvali na svých návrzích. Zástupkyně žalobce dále uvedla, že obava žalobce z toho, že bude zapojen do ozbrojených konfliktů na východě Ukrajiny je i nadále aktuální. Uvedené dokládá skutečností, že v místě žalobcova bydliště navštívili jeho manželku příslušníci kontrarozvědky a předali jí již druhý povolávací rozkaz pro žalobce, který žalobce v kopii předložil soudu dne 27. 9. 2019, nyní předkládá jeho originál.
 13. Po konstatování podstatných okolností projednávané věci a obsahu správního spisu, provedl soud důkaz listinami předloženými žalobcem, a to e-mailem od manželky ze dne 20. 6. 2018 o tom, že jí navštívili příslušníci armády a přinesli předvolání pro žalobce na den 22. 6. 2018, originály třech předvolání jeho osoby na den 22. 6. 2018, 28. 8. 2018 a 18. 9. 2019 s tím, že byla doručována na Ukrajině jeho manželce. Doplnil, že ještě dne 19. 8. 2019 jí chtěli doručit další předvolání pro žalobce, které manželka odmítla převzít. Obává se, že v případě návratu na Ukrajinu by byl zadržen a odveden na vojnu, pokud by odmítl, půjde do vězení. Nechce být nasazen do bojů, nechce přijít o život. Rodina mu říká, aby se nevracel a zůstal v ČR. K otázce alternativní náhradní vojenské služby uvedl, že tato možnost fakticky neexistuje.
 14. Po provedeném přezkumném řízení krajský soud **žalobu důvodnou neshledal.**
 15. Mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li správní orgán, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, § 13 nebo § 14, udělí žadateli přednostně azyl. Pokud dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, posoudí, zda žadatel nesplňuje alespoň důvody k udělení doplňkové ochrany.
 16. Podle § 12 zákona o azylu v platném znění se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
 17. Z obsahu žaloby je zřejmé, že žalobce ve vztahu k neudělení azylu dle § 12 písm. a) zákona o azylu žádné konkrétní žalobní námitky neuplatnil. Krajský soud proto pouze v obecné rovině konstatuje, že žalobce výslovně uvedl, že nemá žádné politické přesvědčení, nebyl členem žádné politické strany ani zastáncem určitých politických názorů. Žalobce se sice zmínil o tom, že se v roce 2013 a 2014 zúčastnil Majdanu, ale neuvedl, že by v souvislosti s tím měl nějaké potíže se státními orgány své vlasti. Důvody

svého odchodu z Ukrajiny s touto problematikou rovněž nespojoval, aplikace ustanovení § 12 písm. a) zákona o azylu proto na žalobce nedopadá.

18. Krajský soud rovněž neshledal, že by žalobce mohl mít důvodnou obavu z pronásledování pro některý z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu, jejichž výčet je taxativní a nelze je rozšiřovat o důvody další. Žalobce za důvod své žádosti o mezinárodní ochranu uvedl obavu z povolání do armády a nasazení do oblasti bojů na východě Ukrajiny, což odmítá, protože nechce zabíjet a navíc je to v rozporu s jeho vírou. V případě odmítnutí nástupu k výkonu vojenské služby se obává uvěznění.
19. Otázkou obav z povolání k výkonu vojenské služby se žalovaný podrobně zabýval na straně 4-5 napadeného rozhodnutí včetně relevantní judikatury. Krajský soud s uvedeným hodnocením souhlasí a shrnuje, že z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že požadavek státu na výkon vojenské povinnosti nelze sám o sobě považovat za pronásledování. Jedná se o legitimní požadavek státu na jeho občany směřující k obraně státu v případě ohrožení a občané jsou v zásadě povinni mu vyhovět. Samotné odmítání vojenské služby tedy nezakládá odůvodněné obavy z pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu, a to ani tehdy, pokud by výkon vojenské služby byl spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu. Založit takové obavy může pouze ve specifických případech, například pokud je odmítnutí vojenské služby odůvodněno reálně projeveným politickým nebo náboženským přesvědčením (srovnej rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 4/2004 – 49, či ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012 – 44; všechna zde citovaná rozhodnutí jsou dostupná na www.nssoud.cz).
20. Žalobce uvedl, že je členem církve Svědkové Jehovovi (asi dva až tři roky) a jeho víra mu zakazuje zabíjet. Žalovaný se uvedenou otázkou zabýval a na podkladě opatřených informací dospěl k závěru, že na Ukrajině existuje na základě zákona možnost náhradní (civilní, alternativní) vojenské služby (viz výše citované informace o zemi původu), členům církve Svědkové Jehovovi je tato služba umožněna a uvedené právo bylo respektováno i během mobilizace. Žalobce neuvedl žádný relevantní důvod, proč by této možnosti nemohl využít. Jeho odůvodnění, že o této možnosti nevěděl, a nezajímal se o ni, v kontextu s jeho jedinou a nejzávažnější obavou - z povolání do armády, svědčí o tom, že uvedený problém nepociťoval nijak zvlášť palčivě. Pouhá nevědomost či nezájem získat informace o náhradní vojenské službě neznamena nemožnost využití uvedené alternativy. I podle starší judikatury Vrchního soudu v Praze (viz např. rozsudek ze dne 19. 8. 1994, č. j. 4 A 509/94) platí, že pouhá averze k vojenské službě či strach o život samy o sobě nepředstavují azylově relevantní důvod. Přiměřeně lze odkázat i na rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 29. 7. 1994, č. j. 6 A 502/1994-39, podle něhož *„povolávání vlastních občanů k výkonu vojenské služby, byť i způsoby nevybíravými, popř. i vnitřní zákonodárství státu porušujícími, samo o sobě bez přistoupení dalších skutečností není ještě pronásledováním z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině, nebo pro politické přesvědčení ve smyslu § 2 odst. 1 zákona č. 498/1990 Sb., o uprchlících.“*
21. Z podkladů založených ve správním spise plyne, že povolávací rozkazy lze na Ukrajině doručovat pouze do vlastních rukou, nikoliv do rukou rodinných příslušníků či obecně na adresu posledního hlášeného pobytu. Pokud tedy dotyčný takové dokumenty vlastnoručně nepřevzme, nejsou považovány za doručené, a neplyne z nich povinnost nástupu vojenské služby ani hrozba trestu za její nenastoupení. K výkonu vojenské

služby na Ukrajině a trestnímu postihu za její nenastoupení si krajský soud dovoluje dále odkázat např. na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 8. 2016, č. j. 2 Azs 135/2016-34, v němž se uvádí, že „[p]okud stěžovatel vyjádřil obecný politický nesouhlas s účastí na bojových operacích probíhajících na východě Ukrajiny, je v dané věci třeba upozornit na informaci Ministerstva zahraničních věcí ze dne 9. 10. 2015, č. j. 115045/2015-LPTP, ve které se uvádí, že „[p]odmínky výkonu základní vojenské služby jsou na Ukrajině standardní. Vojáci základní vojenské služby nejsou povoláváni do zóny ATO (tj. antiteroristické operace), mohou se ale rozhodnout dobrovolně. (...) Vyhýbání se převzetí povolávacího rozkazu není kvalifikováno jako trestný čin. (...) Institut alternativní služby byl v minulém roce znovu zaveden. Vojáci základní vojenské služby mohou odmítnout sloužit například z náboženských důvodů a nastoupit na alternativní službu, klasicky je služba vykonávána v nemocnicích. Na základě rozhodnutí prezidenta Ukrajiny nesmí voják základní služby sloužit v zóně ATO, pokud se k tomu dobrovolně nerozhodne. Pro vyslání do zóny ATO musí voják projít tříměsíčním výcvikem a následně je začleněn do týlu. (...) Jak již bylo uvedeno, ve většině případů službu povolávání nenastoupí, protože se vyhýbají převzetí, což ale není kvalifikováno jako trestný čin a vojenská prokuratura se tím tudíž nezabývá.“ Z citované informace Ministerstva zahraničních věcí tak jasně vyplývá, že případná účast stěžovatele na vojenské operaci probíhající na východě Ukrajiny (tj. antiteroristické operaci) je odvislá od jeho vlastního rozhodnutí, jde v podstatě o dobrovolné rozhodnutí stěžovatele. Nutno zopakovat, že samotná vojenská služba na Ukrajině je hodnocena jako standardní, přičemž navíc existuje i možnost tzv. alternativní služby. S odkazem na tyto skutečnosti, tak nelze v obecném tvrzení stěžovatele týkajícím se odmítání účasti na „politické válce“ na Ukrajině spatřovat konkrétní důvod, který by udělení mezinárodní ochrany jeho osobě odůvodňoval.“ Uvedené závěry lze aplikovat i na případ žalobce. Probíhající konflikt na východě Ukrajiny nelze považovat za důvod pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu.

22. Krajský soud po provedeném přezkumném řízení neshledal v postupu žalovaného žádné pochybení, souhlasí i s učiněným závěrem žalovaného, že se jedná o žádost účelovou, jejímž cílem byla legalizace pobytu na území ČR, čemuž nasvědčují jednotlivé kroky a chování žalobce po jeho prvním bezproblémovém vycestování z vlasti v roce 2016 (poté, co se vyhnul nástupu na vojenský výcvik) do ČR, kde navštívil přátele, a o mezinárodní ochranu nepožádal. Po nucené deportaci zpět na Ukrajinu z Polska, neměl ve své vlasti žádné potíže s vojenskými či státními orgány. Dokonce si bez potíží a bez zájmu státních či vojenských orgánů zařídil biometrický pas a v září 2017 bezproblémově z vlasti opětovně vycestoval. O mezinárodní ochranu nepožádal ihned po vstupu na území ČR (7. 9. 2017), ale až v okamžiku skončení pobytu v rámci bezvízového styku, přičemž dle svého vyjádření dva měsíce pracoval jako brigádník u svého kamaráda (zřejmě tedy „na černo“). K nutnosti bezprostředně požádat o mezinárodní ochranu soud odkazuje na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004 a ze dne 9. 2. 2006, č. j. 2 Azs 137/2005, v nichž se uvádí, že „...o azyl je nutno žádat bezprostředně poté, co má k tomu žadatel příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového. Jakkoliv totiž není v zákoně o azylu stanovena konkrétní lhůta, v níž je po překročení hranice potřeba požádat o azyl, je třeba, aby podání žádosti o azyl následovalo skutečně neprodleně po vstupu do ČR, nebrání-li tomu nějaké závažné okolnosti.“ V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 1. 2005, č. j. 3 Azs 119/2004 je uvedeno: „Jestliže cizí státní příslušník o azyl požádá až po poměrně dlouhé době strávené v České republice za situace, kdy jiné možnosti úpravy a obnovy legálnosti pobytu na tomto území jsou vyčerpány, ztíženy nebo

omezeny, jedná se přinejmenším o nepřímý důkaz toho, že situaci ve své domovské zemi, pokud jde o důvody, pro něž lze azyl udělit, ve skutečnosti nepociťoval natolik palčivě.“

23. Krajský soud tak ve shodě se žalovaným konstatuje, že cílem azylové žádosti žalobce byla snaha o legalizaci pobytu a důvody ekonomické, tedy důvody azylově irelevantní. Nezbyvá proto než zopakovat, že azylové řízení je specifickým důvodem pro povolení pobytu na území ČR a nelze ho zneužívat k legalizaci pobytu, když k uvedenému účelu slouží zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, jehož institutů mohl žalobce, při splnění stanovených podmínek, nepochybně využít. Rovněž z konstantní judikatury Nejvyššího správního vyplývá, že samotná snaha o legalizaci pobytu není azylově relevantním důvodem (srovnej například rozsudky ze dne 16. 2. 2005, č. j. 4 Azs 333/2004 - 69, ze dne 30. 6. 2004, č. j. 7 Azs 138/2004 - 44, ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004 - 81, ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004 - 94 nebo ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005 - 54), jakož i to, že azyl je institutem zcela výjimečným, který neslouží jako náhrada institutů zákona č. 326/1999 Sb. (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 37/2003). V této souvislosti lze odkázat i na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2005, č. j. 4 Azs 34/2005 - 60, v němž se uvádí, že *„Institut azylu není nástrojem k řešení nepříznivé osobní či ekonomické situace žadatele. Právo na azyl založené na mezinárodních úmluvách totiž v sobě nezahrnuje právo osoby vybrat si zemi, kde se pokusí začít nový život odpovídající jejím představám, jelikož slouží výhradně k poskytnutí nezbytné ochrany cizím státem, je-li žadatel (popřípadě též jeho rodinný příslušník) ve vlastní zemi vystaven pronásledování ze zákonem vyjmenovaných důvodů, popřípadě existují-li jiné, zcela výjimečné okolnosti, za kterých by bylo „nehumánní“ azyl neudělit.“* V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 2. 2011, č. j. 2 Azs 50/2010, je uvedeno, že *„Institut mezinárodní ochrany nelze chápat jako jeden z prostředků k legalizaci pobytu cizince na území ČR a nelze jej využít jako „náhradní řešení“ v případech, kdy cizinec přestal splňovat podmínky pro získání pobytového statusu dle zákona o pobytu cizinců na území ČR“.*
24. S učiněnými závěry žalovaného, že žalobce nesplňuje podmínky pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu, se soud plně ztotožňuje.
25. Za správné, zákonné, zjištěným informacím odpovídající a taktéž náležitě odůvodněné považuje krajský soud i neudělení azylu dle § 13 zákona o azylu. K udělení azylu dle § 13 zákona o azylu (tzv. azyl za účelem sloučení rodiny), který zohledňuje rodinné vazby a uplatňuje se vůči zákonem vymezenému okruhu rodinných příslušníků azylanta, nebyl v případě žalobce shledán zákonný podklad, neboť není rodinným příslušníkem azylanta, jemuž byl udělen azyl dle § 12 nebo 14 cit. zákona. Ostatně ve vztahu k neudělení azylu dle § 13 zákona o azylu žalobce ničeho nenamítal.
26. Podle ustanovení § 14 zákona o azylu, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu. Na udělení humanitárního azylu není právní nárok, jeho udělení je zcela na volné úvaze správního orgánu a rozhodnutí o něm podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda při zjišťování podkladů takového úsudku byla dodržena pravidla tzv. spravedlivého procesu. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry. Pokud žalovaný odůvodnil, že při posouzení rodinné, sociální, ekonomické situace, zdravotního stavu a věku žalobce neshledal důvody hodné

zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu, soud považuje učiněný závěr za správný a odpovídající zjištěným skutečnostem, proto na uvedené odůvodnění (viz strana 7 napadeného rozhodnutí) odkazuje. Žalobce ve své žalobě žádné konkrétní námitky či výhrady k neudělení humanitárního azylu neuvedl.

27. Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.
28. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
29. Žalobce namítal, že mu v případě návratu na Ukrajinu hrozí skutečné nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Poukázal na skutečnost, že na Ukrajině probíhá ozbrojený konflikt a obává se povolání do armády a nasazení do bojů na východní Ukrajině.
30. Krajský soud ve shodě se žalovaným konstatuje, že žalobce neuvedl a ani soud nenalezl žádné skutečnosti, na základě kterých by žalobci mohla v případě návratu do vlasti hrozit vážná újma formou uložení nebo vykonání trestu smrti, neboť z podkladových zpráv vyplývá, že Ukrajina patří mezi státy, které trest smrti zrušily, a to pro všechny trestné činy již v roce 2000.
31. Žalovaný se řádně vypořádal i s neexistencí hrozby v podobě mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání s odkazem na výklad těchto pojmů (ve smyslu čl. 3 Evropské úmluvy o lidských právech) Evropským soudem pro lidská práva. Krajský soud doplňuje, že proti žalobci nebylo ve vlasti nikdy vedeno žádné trestní stíhání a v průběhu správního řízení se nezmínil o žádném jednání vůči sobě ze strany státních orgánů Ukrajiny, které by bylo možné považovat za vážnou újmu ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu.
32. Ve vztahu k ustanovení § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu žalovaný na základě obstaných informací uvedl, že na území Ukrajiny neprobíhá takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žalobci za vážnou újmu podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Uvedl, že na základě opatřených informací je mu samozřejmě známo, že zhoršená bezpečnostní situace přetrvává v Doněcké a Luhanské oblasti, kde probíhají ozbrojené střety mezi ukrajinskými bezpečnostními složkami a místními separatisty, ve zbytku země je však bezpečnostní situace dlouhodobě klidná a stabilní a ohledem na poslední místo bydliště žalobce se ho zhoršená bezpečnostní situace vůbec netýká.
33. Krajský soud konstatuje, že uvedené hodnocení provedené žalovaným je ve shodě s judikaturou Nejvyššího správního soudu, který se opakovaně zabýval aktuální

bezpečnostní situaci na Ukrajině se závěrem, že situaci na Ukrajině nelze vyhodnotit jako ozbrojený konflikt ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Uvedl, že „na Ukrajině nelze ani dříve, ani v současné době klasifikovat situaci jako „totální konflikt“, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Nutno upozornit, že se jedná o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá.“ (srov. např. usnesení ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014-17, usnesení ze dne 25. 3. 2015, č. j. 3 Azs 259/2014-26, usnesení ze dne 18. 9. 2015, č. j. 2 Azs 194/2015-28, či usnesení ze dne 10. 12. 2015, č. j. 8 Azs 131/2015-24, ze dne 7. 3. 2018, č. j. 1 Azs 440/2017-17, ze dne 7. 6. 2018, č. j. 7 Azs 189/2018, ze dne 24. 9. 2018, č. j. 5 Azs 55/2017). K otázce výkonu vojenské služby včetně možnosti alternativní vojenské služby soud odkazuje na výše uvedené. Z informací o zemi původu vyplývá (dle Výnosu prezidenta Ukrajiny č. 411/2016 ze dne 26. 9. 2016 „O propuštění do zálohy vojáků vojenské služby podléhajících odvodu během mobilizace...“), že na východoukrajinské frontě již nejsou žádní mobilizovaní vojáci, pouze dobře vycvičení a motivovaní dobrovolníci a profesionální vojáci. Z výpovědi žalobce je zřejmé, že před odjezdem z vlasti žil ve městě Rovno v Rovenské oblasti, tj. v západní části Ukrajiny, které se zmíněná zhoršená bezpečnostní situace netýká a je od míst bojů značně vzdálená. Vzhledem k místu posledního pobytu žalobce na území Ukrajiny, je proto možné případnou obavu žalobce vyloučit.

34. Přisvědčit lze i závěru žalovaného, že vycestování žalobce není v rozporu s mezinárodními závazky České republiky (§ 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu).
35. Krajský soud po zhodnocení výpovědí žalobce, důvodů a okamžiku podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany a výše citovaných informací, nedospěl k závěru, že by žalobci v případě návratu do vlasti hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy pro některý z důvodů dle § 14a odst. 2 zákona o azylu. Se závěry žalovaného a podrobným odůvodněním i této části rozhodnutí se soud plně ztotožňuje a dovoluje si na ně odkázat, tak, jak připouští ustálená judikatura NSS, z níž plyne, že „je-li rozhodnutí žalovaného důkladné, je z něho zřejmé, proč žalovaný nepovažoval právní argumentaci účastníka řízení za důvodnou a proč jeho odvolací námitky považoval za liché, mylné nebo vyvrácené, shodují-li se žalobní námitky s námitkami odvolacími a nedochází-li krajský soud k jiným závěrům, není praktické a ani časově úsporné zdlouhavě a týmiž nebo jinými slovy říkat totéž. Naopak je vhodné správné závěry si přisvojit se souhlasnou poznámkou“ (viz např. rozsudky NSS ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130, publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. NSS, ze dne 15. 7. 2011, č. j. 5 Afs 80/2010-74, nebo ze dne 24. 1. 2014, č. j. 5 As 68/2013-29).
36. Krajský soud má po provedeném přezkumném řízení za to, že žalovaný řádně zjistil skutkový stav a opatřil si k posouzení situace žalobce i dostatečné množství podkladových informací, které lze s ohledem na různé nezávislé informační zdroje považovat za dostatečně objektivní a přiměřeně aktuální (viz výše uvedený výčet informací). Uvedené podklady pro rozhodnutí dle názoru krajského soudu splňují požadavky vymezené Nejvyšším správním soudem např. v jeho rozsudku ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008 – 81, podle kterého musí být užitě podklady (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, (4) transparentní a dohledatelné.

37. Krajský soud na základě výše uvedeného uzavírá, že neshledal žádné vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, dle jeho názoru bylo rozhodnutí vydáno na základě náležitě zjištěného stavu věci (§ 3 správního řádu), pochybení soud neshledal ani v případě opatření podkladů pro vydání rozhodnutí a jejich hodnocení (§ 50 odst. 2, 3 a 4 správního řádu), proto žalobu jako nedůvodnou zamítl v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s.

V. Náklady řízení

38. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalobci, který ve věci úspěch neměl. Žalovanému však žádné náklady v řízení před soudem nevznikly, a proto soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 1. října 2019

JUDr. Ivona Šubrtová v. r.
samosoudkyně